

ATATÜRK İLKELERİ VE İNKILÂP TARİHİ I (13. Hafta)

Bölgesel Kongreler

Sivas Kongresi

Amasya Görüşmesi

Sivas'ta Komutanlar Toplantısı

Heyet-i Temsiliye'nin Ankara'ya Gelişi

Bölgesel Kongreler

1. Üç Sancak Kongresi

Birinci Dünya Savaşı'nın son aylarında Osmanlı Devleti topraklarına katılan Kars, Ardahan ve Batum, Mondros Mütarekesi hükümlerine göre boşaltılacaktı. Bu hüküm ve İngilizlerin bölgedeki faaliyetleri bu bölgedeki millî teşkilatlanmanın sebebinin teşkil eder. Mütareke hükümleri uygulanırken, yani Osmanlı askeri kuvvetleri buradan çekilirken bir yandan da halk teşkilatlanmaya başlamıştı.

Batum, Ahıska, Artvin, Oltu, Sarıkamış, Kars, Kağızman, Iğdır ve Nahçıvan bölgelerinde meydana getirilen bu kuruluşlar içerisinde en güçlü olanı Kars Millî İslâm Şurası idi. Bu şura 5 Kasım 1918'de Kars Büyük Kongresini toplayarak bölgenin savunulması için gerekli teşkilatlanmanın yapılması kararını almıştı. Bu kongrede Millî İslâm Şurası'nın adı değiştirilerek "Cenubi Garbi Kafkas Hükûmeti Muvakkate-i Milliyesi" olarak değiştirilmişti. İngilizlerin Kars'ı işgalinden sonra benzer bir teşkilat da Oltu'da kurulmuş ve bu teşkilat 17 Mayıs 1920'de TBMM. Hükûmetine katılmıştır.

2. Trakya Kongreleri

Mondros Mütarekesi hükümlerine göre, Doğu Trakya'nın Yunanistan'a verileceği söz konusu olunca, Trakya-Paşaeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti 22 Ocak 1919'da İstanbul'da bir kongre toplayarak bazı kararlar almıştı. Bu kararlara göre, Yunan askerlerinin Trakya'dan uzaklaştırılması ve gerekirse plebisitle (halk oylaması) bölgenin kaderinin belirlenmesi gerekiyordu. Ancak bu kararlar gerçekleştirilemeyince Edirne'de 16 Ekim 1919'da bir kongre toplanmış ve bu kongrede Trakya'nın geleceği ile ilgili kararlar alınmıştır. Bu bölgedeki millî teşkilatlanmada Kolordu Komutanı Cafer Tayyar Paşa'nın da faaliyetleri yardımcı olmuştur.

3. Batı Anadolu Kongreleri

Mondros Mütarekesi'nin imzalanmasından sonra Ege bölgesinin Yunanistan'a verileceği söylentilerinin çıkması ve bu şehrin 15 Mayıs 1919'da Yunanlar tarafından işgali, Ege bölgesinin vatansever halkını çeşitli direniş örgütleri kurmaya sevk etti. Bu örgütleri bir araya getirip daha düzenli bir savunma gücü oluşturmak amacıyla 26 Temmuz – 31 Temmuz 1919 tarihleri arasında Balıkesir'de bir kongre düzenlendi. Bu kongreye Balıkesir ve kazaları ile Batı Anadolu bölgesindeki merkezlerden delegeler katılmıştı. Kongre, Yunanlara karşı savaşmak üzere asker toplanması, tüm güçlerin birleştirilmesi, Yunanlarla hiçbir müzakereye yanaşılmaması gibi önemli kararlar aldı.

Erzurum Kongresi'nden sonra 16 Ağustos-25 Ağustos 1919 tarihleri arasında Alaşehir'de de bir kongre toplandı. Aydın cephesinde Yunanlılara karşı direnen millî heyetin yaptığı en önemli kongre olan Alaşehir Kongresi'nde Balıkesir ve Erzurum Kongrelerinin sonuçları tartışıldı ve ölünceye kadar Yunanlarla savaşma kararı alındı. Bunun için silahlanma ve askere alma işlemleri ve gerekirse İtilaf devletlerinden yardım alınması konusu görüşüldü ve karara bağlandı. Nazilli'de 19 Eylül 1919'da düzenlenen kongrede de Balıkesir ve Alaşehir Kongreleri'nde alınan kararlar tasdik edilerek, hareket tarzı onaylandı.

BALIKESİR KONGRELERİ

Özellikle İzmir'in işgalinden sonra Ege Bölgesi'nde yoğun bir Yunan yayılması görülmekteydi. Buna karşı bölge halkı bu Yunan istilasına karşı İtilaf devletlerinin baskısı altındaki hükümetin işlevini kendisi üstlenmeye çalışmış ve bölge halkı işgal hareketlerinin önüne geçmek için örgütlenmeye başlamıştı. Buna göre 16 Mayıs 1919'da Balıkesir eşrafı bir toplantı yaparak mücadele için birlikte hareket etmeye karar vermişlerdir.

Balıkesir bu dönemde önemli bir merkezdir; zira Yunan baskısından kaçan Türk aileler buraya yerleşmişler, burası Milli Mücadele için de bir hareket noktası haline gelmiştir. Buna göre ilk kongre 27 Haziran-12 Temmuz tarihleri arasında yapılmış; burada alınan karar neticesinde kurulacak olan Heyet-i Merkeziye'nin başına Hacim Muhittin (Çarıklı) Bey seçilmiştir. Hacim Muhittin Bey önderliğinde 26 Temmuz 1919'da Balıkesir'de Hareket-i Milliye Kongresi toplanmıştır. Düzenlenen kongrenin amacı Anadolu'daki Yunan işgaline karşı bir direniş oluşturmaktır.

Bandırma, Balıkesir, Burhaniye, Edremit, Gönen, Balya, Soma, Kırkağaç gibi kazalardan katılan ve hiçbir fırkayla ilgisi olmayan delegeler, tıpkı Erzurum Kongresi'nde olduğu gibi burada da bağımsızlıktan ödün verilmeyeceği ve buna aykırı unsurların hiçbir şekilde kabul edilmeyeceği şeklinde kararlar almışlardır. Kongrede alınan kararlara göre;

- Yunanlara karşı mücadele devam ettiği sürece seferberlik vardır.
- Herkes Yunanlara karşı silah altına girmekle yükümlü olup askerden kaçanlara ceza verilecektir.
- İdareyi tek elden sağlamak için merkez heyeti kurulacaktır.
- Sancaklarda ve kazalarda levazım birlikleri oluşturulacaktır.
- Ayvalık kıyılarından başlayan Soma, Akhisar, Salihli, Nazilli kasabalarından geçen bir hat üzerinde Batı cephesi oluşturulmuştur

ALAŞEHİR KONGRESİ (16 – 25 AĞUSTOS 1919)

Kongre, Batı Anadolu'da Yunanlara karşı bir mukavemet yaratma amacını taşımaktadır. Balıkesir Kongresi'nde alınan kararların yinelenmesi, daha örgütlü ve sistemli bir hale getirilmesi için toplanan kongrede, bölgenin teşkilatlanmasının önemi ortaya konmuştur. Kongrenin ilk hedefi, Yunan işgalinin haksızlığını gerekli mercilere duyurmaktır. İtilaf devletlerinin kurdukları komisyonlar kongrenin ilk ve en önemli hedeflerindendi. Bununla ilgili olarak kongrede işgallerin gerçek yüzünü ortaya çıkarmak için raporlar hazırlanması kararlaştırılmıştı.

Dokuz gün süren kongre boyunca, Hareket-i Milliye gruplarının nasıl bir sistemle çalışacağı belirlenmiş, İstanbul'da bulunan İtilaf güçleri temsilcilerine Yunanlıların kötü faaliyetleri bildirilmiş ve Batı Anadolu'nun Türk yurdu olduğu duyurulmuştur.

Bu kongrede yalnızca Batı Anadolu içinde bir örgütlenme sağlanmamış, aynı zamanda Erzurum Kongresi'nde oluşturulan Temsil Heyeti ile de bağlantılar kurulmuş hatta Sivas'ta yapılacak olan kongreye de temsilciler gönderilmesine karar verilmiştir. Bu açıdan bakıldığında Alaşehir Kongresi hem Kuvay-ı Milliye güçlerini bir araya getirmekte oldukça başarılı olduğu hem de Doğu ile Batı teşkilatlanması arasında birleştirici bir rol oynadığı; buradaki direniş örgütleri arasında koordinasyonu sağladığı için Batı Anadolu'da yapılan en önemli kongre olma vasfını taşımaktadır. Alaşehir Kongresi, Milli Mücadele'ye adım atılan bir dönemde Heyet-i Milliye güçlerinin birleşmesinde ve ayrıca Doğu ile Batı arasındaki Kuvay-ı Milliye hareketi arasında bir bağlantı kurma noktasında önemli katkılar sağlamıştır.

Sivas Kongresi ve Sonuçları

Erzurum Kongresi'nden sonra Mustafa Kemal Paşa ve arkadaşları üç hafta daha bu şehirde kalmışlardı. Ağustosun sonlarına doğru, Sivas'ta kongre için delegeler toplanmaya başlamış olduklarından Mustafa Kemal Paşa 29 Ağustos 1919'da Erzurum'dan ayrıldı. Bu heyette Mustafa Kemal Paşa, Rauf Bey, Raif Efendi, Mazhar Müfit Bey, Süreyya Bey ile birlikte iki görevli ve altı subay vardı. Heyet Erzurum'dan büyük ve parlak bir törenle uğurlanmış, bir suikast tertiplendiği gerekçesiyle durdurulmuştu. Aslında daha 23 Ağustos'ta Kazım Karabekir Paşa III. Kolordu Kumandanlığı'na, İstanbul'da İngilizlerin Sivas murahhasları için bir suikast tertip ettiğinin haber alındığını bildirmiş, Mamahatun, Tercan, Refahiye ve Erzincan mevki kumandanlıklarına gönderdiği emirde de Sivas'a gidecek olan heyete her türlü kolaylığın gösterilmesini istemişti.

Alınan bu önlemlerden ve heyetin bir an önce Sivas'ta bulunması gerektiğinden dolayı vakit geçirilmeden yola devam edilmiş ve heyet 2 Eylül'de Sivas'a varmıştı.

4 Eylül'de başlayan Sivas Kongresi görüşmeleri devam ederken Mustafa Kemal Paşa bir yandan da Güney Doğu Anadolu'daki ayrılıkçı fikirleri kışkırtan İngiliz Binbaşı Noel ile Elazığ Valisi Ali Galip Bey'in durumlarını izliyordu. İstanbul hükûmetine göre, Anadolu hareketinde İttihatçıların parmağı vardı ve hükûmetle beraber olan Türk halkının çetecilikten ileri gitmeyen bu hareketle hiçbir ilgisi yoktu, masum halkı kandıran ve ülkeyi tehlikeye sürükleyen bu insanların yakalanarak gereken cezaya çarptırılması gerekiyordu. Bu fikirler içerisinde olan Damat Ferit Paşa, Ali Galip Bey'i Sivas Kongresi'ne engel olmak, özellikle Mustafa Kemal Paşa ile Rauf Bey'i tutuklamak üzere Elazığ'a vali tayin etti. Mustafa Kemal Paşa, Ali Galip'in Sivas'ı basacağı haberini alınca çeşitli tedbirler alarak bu teşebbüsü sonuçsuz bıraktı.

Bütün memleketin birliğini sağlamak amacı ile Sivas'ta bir kongre toplanması Amasya Genelgesi ile her tarafa bildirilmişti. Fakat İstanbul hükûmeti, valiler ve mutasarrıflar aracılığıyla bu kongreye engel olmak istedi. Bu sebeple Ankara ve diğer bazı şehirlerden delege seşilmedi. Bazı vilayetlerden seşilen delegeler aynı baskı nedeniyle yola çıkamadı ve kongreye iştirak edemedi. Bu sebeple kongre, Anadolu'dan ve Trakya'dan çağrılanların yarısı kadar, yani 33 delege ile toplandı.

İngilizler, bu kongre toplandığı zaman Samsun'u işgal edecekleri tehdidinde bulundular ve bundan bir şey elde edemediler. Sivas Valisi Reşit Paşa, 26 Ağustos 1919 günü Erzurum'da bulunan Mustafa Kemal Paşa ile telgraf başında yaptığı konuşmada; Sivas'a gelen bir Fransız binbaşısının "Eğer Mustafa Kemal Paşa Sivas'a gelir, burada kongre akdine teşebbüs ederse, beş on gün içinde buralarının işgal altına alınmasının mukarrer olduğuna kat'i surette vâkıfım" dediğini ve aynı gün Dâhiliye Nezareti'nden gelen bir şifrenin de bunu teyit ettiğinden bir kongre teşebbüsünden vazgeçilmesini rica etmişti.

Mustafa Kemal Paşa aynı gün böyle bir ihtimalin pek uzak olduğunu belirttikten sonra, çektiği şifrede, "Milletimiz istiklal mevcudiyetini, her ne pahasına olursa olsun kurtarmaya azmetmiştir. Bu cereyanlara tâbi olmayanlar yıkılacaktır" diyordu.

Sivas Kongresi bu şartlar altında 4 Eylül 1919'da toplanarak başkanlığa Mustafa Kemal Paşa'yı seçti. İstanbul hükûmeti kongreye katılanları ittihatçılıkla suçladığı için, kongre üyeleri yemin etmek suretiyle böyle bir amaç gütmeyeceklerine dair söz verdiler. Kongrenin üçüncü gününde Erzurum Kongresi tarafından yayınlanan beyanname ve nizamname üzerine tartışma açılmış, madde madde beyanname incelenmiş ve bazı değişikliklerle kabul edilmiştir.

Sivas Kongresi'nin üzerinde durduğu en önemli meselelerden birisi bir devletin manda ve himayesi altında olmanın kabul edilip edilmeyeceği olmuştur. Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra ortaya çıkan manda yönetimi sömürgeciliğin değişmiş halidir. Bu sırada Türkiye kamuoyunda bu fikri benimseyen aydınların sayısı az değildi. Birçok Türk aydını Amerikan himayesini destekleyici görüşler öne sürüyor ve bu konuda Mustafa Kemal Paşa'ya telgraflar gönderiliyordu. Bu aydınların o anlardaki görüşlerini ülkenin içinde bulunduğu çaresizliğe bir çözüm bulmaktan ileri geliyordu. Sonrasında bu düşüncelerinin yanlışlığını anlayan birçok aydın bu düşüncelerinden vazgeçeceklerdir.

Mustafa Kemal Paşa Amerikan mandası konusunda şöyle düşünüyordu: “Bu olmayacaktır. Türkiye istiklal bütünlüğüne sahip olacaktır. Bunu istemekte devam edeceğiz. Ben anladığıma göre, İstanbul’daki bazı kişiler, bizi Amerika’da Wilson’a, Senatoya, kongreye müracaat ettirmek ve bütün Türk milleti adına istenen bir manda oyununa düşürmek istiyorlar. Bu oyuna gelmeyeceğiz. Bu manda biçimine Amerikalılar değil, çocuklar bile güler. Her şeyin başında Amerikalılar kendilerine hiçbir çıkar sağlamayan böyle bir mandayı niçin kabul etsinler?”.

Sonunda kongre manda idaresini kabul etmedi ve bu konudaki kararını yayınladığı beyannamede açıkladı. Sivas Kongresi 11 Eylül 1919'da sona erdi ve aynı gün şu kararları yayınladı:

1. Millî sınırlar içinde bulunan vatan parçaları bir bütündür, birbirinden ayrılamaz.
2. Her türlü işgal ve müdahaleye karşı, millet birlik olarak kendisini müdafaa ve mukavemet edecektir.
3. İstanbul hükûmeti, harici bir baskı karşısında memleketimizin herhangi bir parçasını terk mecburiyetinde kalırsa vatanın bağımsızlığını ve bütünlüğünü temin edecek her türlü tedbir ve karar alınmıştır.
4. Kuvâ-yı Milliyeyi âmil ve irade-i milliyeyi hâkim kılmak esastır.
5. Manda ve himaye kabul olunamaz.

6. Millî iradeyi temsil etmek üzere Millet Meclisi'nin derhal toplanması mecburidir.

7. Aynı gaye ile millî vicdandan doğan cemiyetler “Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti” adı altında birleştirilmiştir.

8. Mukaddes maksadı ve umumi teşkilatı idare için kongre tarafından bir Heyet-i Temsiliye seçilmiştir.

Sivas Kongresi ile ilgili olan belgelerden birisi de, kongreden sonra Heyet-i Temsiliye tarafından Sivas Kongresi tüzüğüne ek olmak üzere hazırlanmış olan nizamnamedir. Silahlı millî teşkilat için bazı direktifleri ihtiva eden ve 15 maddeden oluşan bu gizli belgede özellikle düşmanla temasta bulunan mahallerde sabit ve seyyar silahlı kuvvetlerin nasıl kurulacağı, nasıl yönetileceği ve ihtiyaçlarının nasıl giderileceği açıklanıyordu.

Sivas Kongresi, Erzurum Kongresi'nden aldığı bölgesel kararları bütün memleketi içine alan bir hale getirmiştir. Katılanların farklı bölgelerden olması sebebiyle millî bir kongredir. Vatanın farklı bölgelerinde kurulan cemiyetleri birleştirerek millî mücadeleye yön vermiş, bu cemiyetlerin idare organı olarak da Heyet-i Temsiliye'yi seçmiştir. Kurulan yeni cemiyetin adı, Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti'dir. Bundan sonra bütün cemiyetler, Heyet-i Temsiliye ve onun başkanı Mustafa Kemal Paşa tarafından idare edilecektir.

Bu yönüyle kongre üzerine düşen en büyük görevi yerine getirmiştir. Erzurum Kongresi ile TBMM arasındaki en önemli köprü Sivas Kongresi'dir ve bundan sonraki hedef millî bir meclisin bir an önce toplanmasıdır.

İstanbul-Anadolu İlişkileri: Amasya Görüşmeleri ve Protokolleri

Mustafa Kemal Paşa valiliklere, mutasarrıflıklara ve kolordu kumandanlarına gönderdiği telgrafla İstanbul ile telgraf haberleşmesinin kesilmesini, Damat Ferit hükûmeti yerine Heyet-i Temsiliye ile haberleşilmesini istedi.

Erzurum ve Sivas Kongreleri ile Heyet-i Temsiliye'nin bu tavrı, buna karşılık Damat Ferit hükûmetinin Paris Barış Konferansı'nda bir şey elde edememesi halkın Heyet-i Temsiliye'ye olan güvenini arttırdı.

Anadolu'nun çeşitli yerlerinden Padişah'a gönderilen telgraflarla Damat Ferit hkmeti yerine yeni bir hkmet kurulması istendi. Bu baskılar sonucu Damat Ferit istifa ederek yerine 2 Ekim 1919'da Ali Rıza Paşa kabinesi kuruldu. Ali Rıza Paşa, millî iradenin temsilcisi olan Heyet-i Temsiliye ile uyuşup anlaşmak gerektiğini anladı.

Mustafa Kemal Paşa yeni kurulan kabineden Erzurum ve Sivas Kongreleri kararlarını kabul etmesini, meclis toplanıncaya kadar millet adına bir karar vermemesini istedi. Ali Rıza Paşa bu konuları görüşmek üzere Bahriye Nazırı Salih Paşa'yı Amasya'ya gönderdi. Mustafa Kemal Paşa da arkadaşları ile birlikte 18 Ekim'de Sivas'tan Amasya'ya geldi.

Amasya Görüşmeleri, Sivas Kongresi'nde kabul edilmiş esaslar üzerinde yoğunlaştı ve 20–22 Ekim tarihleri arasında yapılan görüşmeler sonunda yapılan 5 adet protokolde, özetle şu hususlar yer aldı:

1. 30 Ekim 1918'de mütareke ile tespit edilen sınırlar içinde kalan Türklerin oturduğu yerlerden herhangi bir parça, hiçbir nedenle düşmana bırakılmayarak, yabancı himaye ve mandası kabul edilmeyecektir
2. Gayrimüslimlere Türkiye'nin siyasî egemenliğini ve sosyal düzenini bozacak hiçbir imtiyaz verilmeyecektir.
3. Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti hukuki bir teşekkül olmak üzere İstanbul hükümetince tanınacaktır.
4. İtilaf devletleri ile yapılacak barış görüşmelerine Heyet-i Temsiliye'nin de uygun gördüğü kişiler gönderilecektir.

5. Osmanlı Meclis-i Mebusanı'nın İstanbul'da toplanması güvenlik açısından uygun değildir.

Amasya'da yapılan bu protokollerle İstanbul hükûmeti Heyet-i Temsiliye'yi resmen tanımış oluyordu. İtilaf devletleri İstanbul hükûmetini istedikleri gibi kullanamayacaklarını gördüler. Salih Paşa İstanbul'a döndüğünde bu esaslar doğrultusunda çalışmaya başladı. Fakat Ali Rıza Paşa hükûmetine Amasya Protokolünü uygulatamadı.

Sivas'ta Komutanlar Toplantısı

İstanbul hükûmeti bir taraftan seçim hazırlıklarını yürütürken, diğer taraftan da meclisin nerede toplanacağı konusunda Heyet-i Temsiliye ile fikir alışverişinde bulunuyordu. Ali Rıza Paşa'ya göre, yeni meclis kesinlikle İstanbul'da toplanmalıydı. Mustafa Kemal Paşa ise, güvenlik açısından meclisin İstanbul'da rahat bir şekilde çalışamayacağını belirterek Anadolu'nun güvenli bir yerinde toplanmasını istiyordu. Mustafa Kemal Paşa'nın üzerinde durduğu iki şehir, Eskişehir ve Ankara idi. Bu konuyu ve diğer millî konuları görüşmek üzere III., XII., XIII., XV. ve XX. Kolordu kumandanları Sivas'a davet edildi.

16-29 Kasım 1919 tarihleri arasında yapılan komutanlar toplantısında şu kararlar alındı:

1. Bütün tehlikelere ve sakıncalara rağmen Millet Meclisi'nin İstanbul'da toplanması gereği ortaya çıkmıştır. Fakat bütün milletvekilleri İstanbul'a gitmeden önce Ankara'ya uğrayacaklar ve millî konularda aydınlatılacaklar, birlik halinde hareket etmeleri sağlanacaktır.
2. Mecliste millî teşkilatın programının esaslarını savunacak kuvvetli bir grubun kurulması sağlanacaktır.
3. Komutanlar millî teşkilatın hızla her tarafa yayılmasını ve kuvvetlendirilmesine hizmet edecek, bu konuda diğer memurlardan da faydalanılacaktı.

4. Millet Meclisi'nin İstanbul'da toplanıp emniyet ve serbestlik içinde çalıştığı görülünceye kadar, Heyet-i Temsiliye Anadolu'da kalarak görevine devam edecektir.
5. Paris Barış Konferansı Türkiye hakkında olumsuz bir karar alırsa ve meclis bu kararı kabul ederse, milletin düşüncesi öğrenilecek ve ona göre hareket edilecektir.

Heyet-i Temsiliye'nin Ankara'ya GeliŖi

Sivas'ta yapılan komutanlar toplantısında tartiŖılan konulardan birisi de Heyet-i Temsiliye'nin bundan sonra bulunacağı Ŗehirdi. Yeni bir seçim yapılacak ve meclis İstanbul'da toplanacaktı. Burası Sivas'a şok uzaktı, Sivas haberleŖme ve ulaŖım imkânları yönünden de uygun değildi. Batı Anadolu yani Yunan Cephesi Sivas'a şok uzak kalıyordu; Sivas'tan bu cepheyi idare etmek imkânsızdı. Demiryolu Ankara'ya kadar uzanıyordu. Bu sebeplerle en uygun yer, Ankara olarak görölüyordu. Komutanlar toplantısında Mustafa Kemal PaŖa'nın önerisi üzerine doğu-batı, kuzey-güney kavŖak noktasında bulunan Ankara uygun yer olarak seřilmiŖti. Ayrıca Ankara'da millî cemiyetler güçlü bir durumda idi.

18 Aralık 1919'da Sivas'tan ayrılan Mustafa Kemal Paşa Kayseri – Mucur – Kırşehir yolunu takip ederek 27 Aralık 1919 günü Ankara'ya vardı. Ankara halkı, Mustafa Kemal Paşa'yı törenlerle karşıladı. Yapılan törenlerde kurbanlar kesilmiş, millî oyunlar oynanmış, dualar edilmiştir. Maiyetiyle birlikte Ankara'daki Ziraat Mektebi'ne yerleşen Mustafa Kemal, Heyet-i Temsiliye adına burasını merkez edinmiştir. Bundan böyle Ankara Türk milletinin idare edildiği bir şehir olacak ve millî mücadele buradan idare edilecektir.